1851. N°. 1.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 1 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 13 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 31 December.

Bij besluit van 28 December, heeft Z. M. goedgevonden, ter aanvulling der Wethoudersplaatsen, die, ten gevolge van de gewone aftreding, met 1 Januarij 1851 zullen openvallen, bij continuatie tot Wethouders te benoemen, onder anderen: te Rotterdam, D. Blankenheym en Mr. A. Schadee; te 's Gravenhage, Jhr. Mr. L. de Witte van Citters en Jhr. Mr. J. C. de Jonge; te Leyden, Mr. J. G. Buchille; te Dordrecht, A. van der Linden, Tz.; te Schiedam, C. A. van Boles; te Gouda, H. Smits, Jzn.; te Gorinchem, J. J. Rom; te Vlaardingen, P. K. Drossaart; te Maassluis, W. Overvoorde; te Brielle, A. H. van Kruyne; te Woerden, M. J. van Erp Taalman Kip; te Schoonhoven, J. G. Roosenburg.

— Ingevolge de bepalingen van het Koninklijk besluit van 23 December 1826, ter bevordering der kennis van de geschiedkundige bronnen, en eener daarop gegronde bewerking van de geschiedenis der Nederlanden, heeft in de jaren 1827 en 1847, ook in deze provincie, een onderzoek plaats gehad omtrent het bestaan van archieven en verzamelingen van onbekende oorkonden, alsmede omtrent den toestand, waarin dezelve zich bevonden.

Van de mededeelingen, dientengevolge bekomen, is bij het depart. van Binnenlandsche Zaken, een algemeen overzigt vervaardigd, en het voornemen bestaat, om hetzelve openbaar bekend te maken, nadat op nieuw onderzocht zal zijn, of de vroeger ingezondene berigten volledig kunnen geacht worden; of dat dezelve voor eenige wijziging en aanvulling vatbaar zouden zijn. Doch daar alleen de stedelijke besturen in de gelegenheid werden gesteld, noodigt de Commissaris des Konings thans ook de besturen van de overige gemeenten uit, om hem, binnen den tijd van zes weken, zoo naauwkeurig mogelijk, op te geven: 1°. of, en zoo ja, welke archieven en verzamelingen van oorkonden in hunne gemeente gevonden worden? 2°. aan wie dezelve toebehooren, of wie met de bewaring daarvan belast zijn? 3°. in welken toestand dezelve zich bevinden, en of daarvan inventarissen bestaan?

Wanneer de bedoelde archieven een eigendom der gemeente zijn, en daarvan inventarissen bestaan, zal hij een afschrift van deze bij het berigt te gemoet zien.

— Bestuurders van het Nederl. Zendeling-Genootschap hebben ter kennis gebragt van hen, die voor de dienst van het Evangelie onder de Heidenen op hunne kweekschool wenschen te worden opgeleid, dat zij daartoe vóór den 1sten April zich schriftelijk moeten aanmelden bij den Heer Hebink, Directeur van het Zendelingshuis te Rotterdam. Omtrent aanleg, karakter en gedrag moeten zij daarbij voldoende getuigenissen overleggen van bevoegde personen. Zij moeten leden der gemeente zijn, vrij van hinderlijke ligchaamsgebreken, eene vaste gezondheid genieten, tusschen 17 en 28 jaren oud, en door niets belemmerd zijn om zich onverdeeld aan de zaak des Heeren te wijden. Bij het onderzoek, dat voor eene commissie uit bestuurders plaats heeft, moeten zij bewijzen geven, dat zij duidelijk en met oordeel lezen, eene goede hand schrijven, de hoofdregels van het rekenen kennen, met insluiting der gewone en tiendeelige breuken en des regels van drieën, zich de beginselen der Hollandsche taal hebben eigen gemaakt, met de Algemeene Geschiedenis en de Aardrijkskunde niet onbekend zijn, vooral ten opzigte van het Heilige Land, het Vaderland en zijne Overzeesche Bezittingen, en die kennis van Bijbel- en Evangeliekennis bezitten, die men bij wel onderwezen leden der gemeente kan onderstellen.

— De Wel-Eerw. Zeer Gel. Heer G. H. M. Delprat, sedert 1825 Predikant bij de Waalsche Gemeente te Rotterdam, heeft Zondag-avond zijn openbaar dienstwerk geëindigd, predikende, ook naar aanleiding van het eindigen des jaars, over Deut. 32: 7a, „*Gedenk aan de dagen van ouds, merk op de jaren van elk geslacht.*"

— In de *Lucifer*, *Akademische Cour.* te Utrecht, wordt van een gerucht melding gemaakt, dat er plan zou bestaan, om den Hoogen Raad uit 's Gravenhage naar Utrecht te verplaatsen en de Akademie op te heffen.

— De laatste berigten omtrent den toestand van den Heer Bruce melden, dat Dr. Deen uit Zwolle verklaard had, dat zijne ziekte bestond in eene ontsteking van de ingewanden en hersenen en dus zeer bedenkelijk was. Hij zou vóór eenige dagen om zijn ontslag als Gouverneur-Generaal gevraagd hebben.

— Men schrijft ons uit Utrecht, betrekkelijk het onlangs door ons medegedeelde misdrijf langs den spoorweg bij het station Breukelen, alwaar, zoo als men zich zal herinneren, een champagne-flesch en een steen in eene der rijtuigen van den voorbij stoomenden trein zijn geworpen, dat men na een naauwgezet onderzoek reeds op het spoor der schuldigen (want er schijnen er meer dan een te zijn) gekomen is, en dat waarschijnlijk eerstdaags deze zaak, zoo als te wenschen is, ter plaatse waar zulks behoort, met de vereischte openbaarheid zal behandeld worden. (*Amst. Cour.*)

— De Raad der stad Zwolle heeft besloten, om met 1°. Januarij, in het belang van den boterhandel, de verpligte waag in te voeren en het slechts eenmaal gebruiken der vaatjes. — Te Deventer zou misschien hetzelfde besluit worden genomen.

'sGRAVENHAGE, 30 December.

Z. M. heeft benoemd tot Ridders met de Ster der orde van de Eikenkroon, F. W. L. Baron Rengers, Staatsraad in buitengewone dienst, Oud-Gouverneur van Groningen, en J. L. W. Baron de Geer van Jutphaas, gewezen Griffier van de Eerste Kamer; tot Ridder-Grootkruis dier orde, den Heer F. Canneman, Staatsraad in buitengewone dienst, Commissaris des Konings bij de Nederl. Handelm., en tot Commandeur dier orde, den Heer F. Hoyer, Bankier alhier.

— Bij Zr. Ms. besluit van 25 dezer, is benoemd tot Officier bij de Arr.-Regtbank te Tiel, Mr. H. van Wessem, thans Substituut-Officier bij die Regtbank.

— Op grond van het besluit van 29 September 1841, hetwelk bepaalt dat de jaarlijksche rekening aantoonende de hoegrootheid der koloniale remises in goederen en geld, en het gebruik van die remises gemaakt, alvorens aan Z. M. ter goedkeuring te worden aangeboden, moet worden onderzocht door eene Staats-Commissie, voorgezeten door het tijdelijk hoofd van het Depart. van Kolonien, zijn voor deze commissie, gevorderd tot het onderzoeken der rekeningen over het jaar 1849, door Z. M. tot leden benoemd, de Heeren: Mr. W. H. Cost Jordens en Jhr. Mr. J. C. Mertens van Sevenhoven, Leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

E. C. U. van Doorn en Mr. A. W. Engelen, Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Jhr. J. G. R. van Heeren van Burgh en J. D. Graaf van Rechteren van Almelo, Leden van den Raad van State.

J. P. van Nooswoldt en C. H. T. Baron Nahuys, Leden van de Algemeene Rekenkamer.

De Commissie zal, als Secretaris worden bijgestaan door den Heer A. L. Weddik, waarnemend Secretaris-Generaal bij het Depart. van Koloniën.

— Den 23sten is, voor den Hoogen Raad, Kamer van Strafzaken, behandeld de zaak van den Heer Mr. L. Keyzer, Advocaat te Amsterdam en Hoofd-Redacteur van de *Nieuwe Amsterdamsche Courant en Algemeen Handelsblad*, die door het Openbaar Ministerie gedagvaard was voor het Kantongeregt te Amsterdam, ter zake van het als mede eigenaar van genoemd *Handelsblad* onder de firma Gebr. Diederichs, in dat blad opnemen van vier aankondigingen voor vreemde loterijen, in de nummers van 16, 19 en 21 Februarij en 27 Maart 1850. De uitspraak is bepaald op 14 Januarij 1851. Voorts is in dezelfde zitting behandeld de zaak van den Heer N. W. van Nifterik, uitgever van het Weekblad *de Hydra*, te Amsterdam, tegen een vonnis in hooger beroep, door de Regtbank aldaar gewezen. In deze zaak betrof het eene geheel gelijksoortige vervolging. De uitspraak is ook bepaald op 14 Januarij.

— Eergisteren heeft, in eene algemeene vergadering van den Hoogen Raad der Nederlanden, de plegtige installatie plaats gehad van den Heer Mr. J. A. Mutsaers, Oud-Minister voor de Zaken van den R. K. Eeredienst en Oud-Kantonregter, als Raadsheer in gemeld hoogst regterlijk collegie.

De Heer Procureur-Generaal van Maanen heeft, in eene treffende rede, in de eerste plaats, zijn smartgevoel te kennen gegeven wegens het overlijden op gisteren van een lid van het collegie. Hij heeft vervolgens zijn leedwezen geuit, dat dit hoogste regterlijk ligchaam, door het op verzoek verleend eervol ontslag van den Heer Baron van Herzeele, een zijner leden heeft moeten missen, dat niet alleen door zijne regtskennis, maar ook door langdurige ondervinding, den Raad tot zoo veel licht verstrekte. Daarop het woord tot den nieuw benoemde rigtende, heeft hij hem met 's Konings vereerende en belangrijke keuze geluk gewenscht en hulde gebragt aan zijne verdiensten en

bekwaamheden, in zoo vele gewigtige betrekkingen, hetzij van regterlijken, hetzij van wetgevenden of administrativen aard, aan den dag gelegd. Eindelijk heeft de Procureur-Generaal het gebruikelijke requisitoir genomen, strekkende tot voorlezing der akten van benoeming en eedsaflegging, tot toelating van den nieuw benoemde als Raadsheer in den Hoogen Raad en tot zijne plegtige installatie; voorts tot den gewonen last op den Griffier, en eindelijk tot het verleenen van akte aan den Procureur-Generaal van dit genomen requisitoir.

Nadat dan een en ander was voldaan, heeft de Voorzitter, de Heer Mr. W. B. Donker Curtius van Tienhoven, insgelijks te kennen gegeven, bij deze plegtigheid nog te zijn onder den eersten indruk van de treurmare, zoo kort geleden gehoord wegens het nieuw verlies door den Raad, en waaraan zoo even waardiglijk was herdacht. De Voorzitter heeft vervolgens ten zeerste betreurd het nederleggen door den Heer van Herzeele van het lidmaatschap van den Raad; een gemis, voor dit collegie van zoo veel gewigt. Daarna heeft de President almede eene gepaste hulde gebragt aan de verdiensten van den nieuw benoemde, en hem wegens de nieuwe hem opgelegde belangrijke betrekking, namens den Raad, geluk gewenscht. Eindelijk is hij met kracht en nadruk teruggekomen op zijne klagte, reeds sedert twee jaren, doch vruchteloos, openlijk en ook in het bijzonder geuit, wegens de onvoegzame wijs, waarop dit hoogst regterlijk en gewigtig collegie in den lande gevestigd is, zoodat alsnog zijne leden verpligt zijn, hunne werkzaamheden uit te oefenen in een bekrompen, vochtig en togtig verblijf, ten koste hunner gezondheid. Hij heeft er in de uitdrukkelijkste bewoordingen zijne grievende teleurstelling en diep leedgevoel over te kennen gegeven, dat, na de toezegging door wijlen den vorigen Koning en de vorige bewindslieden, daarin alsnog niet is voorzien, en de tegenwoordige regeringsleden op dit punt niet schijnen hunne aandacht te vestigen, immers dat het tot dusverre op generlei wijs is ter sprake gebragt, in weerwil van alle pogingen zijnerzijds, of zelfs, dat er eene som op de Staatsbegrooting voor is aangewezen. De Voorzitter achtte zich dan ook niet verantwoord, zoolang aan zijne grieven niet werd te gemoet gekomen, wanneer hij niet aanhoudend en bij herhaling daarop bleef aandringen, ook al mogt hem persoonlijk het geluk niet te beurt vallen, ten deze verbetering te zien aangebragt. Ten slotte heeft de Voorzitter, in naam van den Hoogen Raad, en ter voldoening aan het requisitoir van den Procureur-Generaal, den Heer Mutsaers verklaard te zijn plegtig ontvangen en toegelaten als Raadsheer; hem verzoekende, voor het loopende dienstjaar deel uit te maken van de Kamer ter behandeling van burgerlijke zaken.

Daarna is deze algemeene vergadering gesloten.

— Heden nacht is alhier in 48-jarigen ouderdom overleden de Heer Mr. L. Asser, Regter in de Arrondissement-Regtbank te 's Gravenhage, Lid van de Provinciaal Staten van Zuidholland enz.

Het afsterven van den Heer Asser in een leeftijd waarin men naar menschelijk inzien nog zoo lang de vruchten van zijne werkzaamheid had mogen vermoeden, wekt algemeene deelneming. Hij was bekend als een uitstekend regtsgeleerde, als met ongemeenen ijver zich kwijtende van zijne ambtspligten; in onderscheidene geschriften deed hij van zijne scherpzinnigheid blijken, en hij bewees der wetenschap en de praktijk eene groote dienst door met den Heer C. D. Asser, Advocaat te Amsterdam, de uitgave te bezorgen van het *Vergelijkend en ophelderend overzigt der Burgerlijke Wetgeving van Nederland en Frankrijk* door wijlen zijnen vader, Lid en Secretaris van de Commissie van redactie, bearbeid. De achting zijner medeburgers was hem nog onlangs ondubbelzinnig gebleken, bij zijne benoeming tot Lid der Provinciale Staten, waarin hij maar zoo kort zitting heeft mogen hebben.

— De *Portsmouth-Times* van 21 dezer berigt het overlijden van Arnoldus van den Bergh, die vijftig jaren lang koopman, reeder en Nederlandsch Consul aldaar is geweest, en in die betrekking, vaak in de moeijelijkste tijden, de hoogachting van landgenooten en vreemdelingen heeft weten te verwerven. Hij werd zoowel door de Nederlandsche als de Fransche regeringen met onderscheidingsteekenen voor zijn ijver en verdiensten beloond. Hij mogt den hoogen ouderdom van 84 jaren bereiken; zijn zoon mogt hem opvolgen. Zijn dood, zegt dat blad, wordt algemeen innig betreurd, en diep vooral gevoeld in dien gelukkigen en eensgezinden familie-kring welken hij dagelijks in zijne woning rondom zich vergaderd zag. Zijne strikte regtschapenheid, opregtheid van grondbeginselen, zijne onbekrompenheid in wel te doen, maakten hem bijzonder geschikt tot het vervullen van die waardige en groote verantwoordelijkheid meebrengende betrekkingen, welke hij bekleed heeft, en die, na zijne aftreding van het tooneel zijner bedrijvigheid, zoo loffelijk ook door zijnen zoon vervuld worden.

— De nieuwsbladen hebben melding gemaakt van zekeren Yousouf Ben Brahim, die met zijne familie uit Algiers naar Frankrijk is overgekomen, het zuidelijk gedeelte en de hoofdstad bezocht heeft, en over Belgie naar Nederland is gereisd, alwaar hij zich eenigen tijd te Amsterdam heeft opgehouden. Deze Algerynsche familie bestaat uit genoemden Yousouf, zijne vrouw Aïcha, hun kind Mustapha, hare zuster Moumi en hare schoonzuster Baia.

Yousouf Ben Brahim heeft gedurende 15 jaren in het Franschelleger in Algerie gediend, als soldaat en als tolk. De brieven, welke hij bezit, getuigen dat hij door zijne kunde, getrouwheid, dapperheid en eerlijkheid, de achting en het vertrouwen zijner Chefs verdiend heeft, met name der Generaals Trezel, Letang en Rhullières, onder wier bevelen hij achtereenvolgends gestaan heeft. Na den veldtogt van den Maarschalk Bugeaud in Groot-Kabylië, in 1847, waaraan Yousouf deel nam, verliet hij de dienst en besloot hij met zijne familie op reis te gaan. Allen zijn geboortig uit Algerie, belijders van de Mohammedaansche Godsdienst, doch vrij van het fanatismus en de vooroordeelen hunner medegeloovigen. Zij dragen het rijke, schilderachtige en prachtige Arabische costuum, en ook de vrouwen spreken de Fransche taal met veel gemak. Zij zijn thans in deze residentie aangekomen, alwaar zij eenigen tijd denken te vertoeven, en denzelfden bijval hopen te vinden, waarover zij zich tot nu toe in de verschillende plaatsen, welke zij bezocht hebben, mogten verheugen.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 30 *December.*

In deze zitting zijn behandeld geworden de begrootings-wetten voor 1851; achtervolgens zijn zonder beraadslaging aangenomen:

Hoofdstuk I, (*Huis des Konings*) met 35, dat is algemeene stemmen.

Hoofdstuk II, (*Hooge Collegien van Staat*) met 34 tegen ééne stem, zijnde die van den Heer de Sitter.

Hoofdstuk III, (*Buitenl. Zaken*) met 31 tegen 4 stemmen; tegen hebben gestemd de Heeren: van Ryckevorsel, van Wessem, van Sasse van Ysselt en de Jonge van Ellemeet.

Hoofdstuk IV, (*Justitie*) met 31 tegen 3 stemmen; tegen hebben gestemd de Heeren: van Beeck Vollenhoven, van Nispen van Pannerden en de Jonge van Ellemeet.

Hoofdstuk V, (*Binnenl. Zaken*) met 30 tegen 5 stemmen; tegen hebben gestemd de Heeren: van Aylva van Pallant, Borski, Philipse, van Beeck Vollenhoven en van Nispen van Pannerden.

Hoofdstuk VI en VII, (*Herv. Eeredienst enz.*, en *R. K. Eeredienst*) achtereenvolgens met algemeene stemmen.

Hoofdstuk VIII, (*Marine*) met 31 tegen 4 stemmen; tegen hebben gestemd de Heeren: van Wessem, van Nispen van Pannerden, van Roijen en de Bruyn.

Hoofdstuk IX, A en B, (*Nationale Schuld en Finantien*) beide achtereenvolgens met algemeene stemmen.

Daarop is de vergadering in Comité-Generaal veranderd.

Na de heropening der zitting zijn achtervolgens zonder beraadslagingen aangenomen, Hoofdstuk X, (*Oorlog*) met 28 tegen 8 stemmen; tegen hebben gestemd de Heeren: Bosch van Drakestein, van Wessem, Gruhers, van Sasse van Ysselt, van Nispen van Pannerden, de Jonge van Ellemeet, van Roijen en de Bruyn.

Hoofdstuk XI, (*Kolonien*) met 35 tegen ééne stem, zijnde die van den Heer van Ryckevorsel.

Hoofdstuk XII, (*Onvoorziene uitgaven*) met algemeene stemmen.

De wet op de middelen met 30 tegen 6 stemmen, tegen hebben gestemd de Heeren: Beerenbroek, van Sasse van Ysselt, de Brauw, Borski, de Bruyn en Bosch van Drakestein.

Daarna heeft de beraadslaging plaats gehad over het wets-ontwerp tot aanvulling van de wet van 14 September 1849, betrekkelijk provinciale belastingen in Friesland, welk wets-ontwerp met algemeene stemmen is aangenomen.

De wets-ontwerpen betrekkelijk de heffing van provinciale belastingen in Noordholland, Friesland, Overijssel, Drenthe en Limburg zijn achtereenvolgens met algemeene stemmen aangenomen, nadat over het wets-ontwerp betrekkelijk Overijssel eene korte beraadslaging had plaats gehad.

Het wets-ontwerp tot regeling van de inkomsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren voor 1851 is mede met algemeene stemmen aangenomen, nadat de Minister van Finantien eenige inlichtingen gegeven had.

De Vergadering is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

AMSTERDAM, 30 December.

Z. M. heeft eene nieuwe provinciale Commissie van Geneeskundig onderzoek alhier benoemd; tot President is aangesteld de Hoogleeraar C. B. Tilanus, tot Secretaris Dr. J. Penn.

— In de laatstelijk gehouden vergadering der derde Klasse van het Kon. Nederl. Instituut, las de Heer Mr. M. C. van Hall, met herinnering aan zijne vroegere verhandeling: *Over de symboliek van het regt* en de daartoe betrekkelijke werken van Chassan en Grimm, een opstel *over de spreekwoorden, zinnebeelden*, enz. die in het regt geldig zijn, of over de Nederlandsche, zoo overgenomene als oorspronkelijke spreekwoorden, voornamelijk tot het regt betrekkelijk, voorheen of nog gebruikelijk. Somtijds zijn ze in zijne en bevatten een beeld, echter niet altijd. Verwantschap van het regt met de dichtkunst blijkt echter daaruit niet. Velen onzer vaderlandsche schrijvers hielden zich met onze spreekwoorden bezig, weinig echter met die welke bijzonder tot het regt betrekking hebben. Matthaei Paroemia behooren daartoe. Die titel is vertaald in onze landtaal door *zinspreuken*. Beter zou het wezen *spreekwoorden*. De Heer van Hall wenscht zich te bepalen tot die regtsspreekwoorden, die of van Nederlandschen oorsprong zijn, of wel in Nederland als regt hebben gegolden. Eisenhart te Helmstadt is den Heer van Hall in de beoefening van dit onderwerp voorgegaan.

De spreekwoorden of *paroemia* voor ditmaal door den Heer van Hall verklaard, waren de volgende: 1. Man en vrouw hebben geen verscheiden goed. 2. Een wijf maakt geen bastaard. 3. De bloedige hand erft niet. 4. Onroerend goed heeft geen gevolg. 5. Een derdezegel van honderd jaar gaat boven zegel en brief. 6. Die zalig wil sterven, laat zijn goed zijn regte erven. 7. Helers zijn stelers. 8. Gelegenheid maakt den dief. 9. De kleine dieven hangt men op, de groote laat men loopen.

UTRECHT, 30 December.

In de vergadering der Provinciale Staten van dit gewest, op den 24sten dezer, las Professor Ackersdijk voor, het rapport der commissie, handelende over de provinciale subsidie van ƒ5,000 ten voordeele der Academie. De Minister van Binnenlandsche Zaken had, zoo als bekend is, voorgeslagen deze subsidie van de provinciale begrooting weg te doen, over welk voorstel deze commissie benoemd was, rapport uittebrengen. Zij stelde voor de subsidie voor dit jaar niet aan de Academie te verstrekken, maar er andere instellingen, zoo als de pas opgerigte Industrie-school, enz. mede te bevoordeelen en ook de publieke voorlezingen van Professor Mulder te gemoet te komen. De overschietende ƒ2,000 zouden komen op den post van onvoorziene uitgave. Diensvolgens werd door de vergadering besloten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 28 December.

Men berekent, dat eergisteren ten minste 50,000 personen Hydepark hebben bezocht, om het gebouw voor de Tentoonstelling te zien. Algemeen wekte het verbazing, daar het in zulk eenen korten tijd als uit den grond scheen opgerezen. Men bestempelt het met den naam van *glazen Tempel*, omdat het geheel met glas is bedekt.

— Dezer dagen is hier uitgeklaard het schip William and Ann, groot 388 tonnen, hetwelk thans 91 jaren oud is. Het is in 1759 op de Theems gebouwd en gedurende omstreeks 50 jaren als bombardeer-galjoot bij de Britsche marine gebruikt. Bij de vermeestering van Kopenhagen en bij de belegering van Gibraltar is het tegenwoordig geweest, en te dezer gelegenheid heeft het een zijner masten verloren. Daarna is het te Leith gerepareerd en vervolgens gedurende bijna 40 jaren voor de Groenlandsche visscherij gebezigd. Het oude houtwerk van dezen bodem is, naar men verzekert, nog volmaakt gezond.

— Het kolossale ijzeren stoomschip Great Britain, dat, na op de rotsen van Dundrumbaai gezeten te hebben, thans te Liverpool lag, is voor $\frac{1}{7}$ der waarde, namelijk 18,000 £ verkocht.

— De Munten van New-York en Philadelphia, hebben in 1850 ruim 87 millioen guldens aan Californisch goud ontvangen.

FRANKRIJK.

Volgens de laatste opgaven bezit Frankrijk 6432 stoommachines, welke eene kracht 330,535 paarden hebben. Daarvan komen 5607 voor fabrieken van verschillenden aard, die door 9288 ketels in beweging gezet worden en van welke 8776 in Fransche fabrieken vervaardigd zijn. In het geheel hebben deze eene kracht van 195,361 paarden of van 1,367,530 arbeidslieden. In het vorige jaar was het aantal ketels slechts 8023 in 4033 fabrieken. De spoorwegen, wier lengte 2171 Ned. ellen bedraagt, hadden 725 locomotieven, in het vorige jaar 667. De stoombooten der koopvaardijvloot ten getale van 279 met 40,098 tonnen, hadden 502 machines met eene kracht van 22,893 paarden. In 1833 bedroeg het getal stoombooten slechts 75 en in 1840 reeds 211. In 1833 werden 1,038,916 passagiers en 88,140 tonnen goederen vervoerd. Het getal reizigers bedroeg in 1840 2,547,116, in 1845 3,461,336, in 1850 3,808,886; de vervoerde goederen bedroegen in 1840 485,539, in 1845 696,666 en in 1850 730,948 tonnen.

— Sedert de laatste 14 dagen zijn uit Frankrijk naar Engeland verzonden, ongeveer 56,250 kalkoenen, ten einde op de Kersdagen genuttigd te worden. Rekent men elken kalkoen op 5 fr., dan bedraagt dit eene waarde van 281,250 fr.

SPANJE.

MADRID, 21 December.

Men beweert, dat het Huis Rothschildt zich zal belasten met de helft der schatkist-biljetten, welke de Regering, ten bedrage van 183 millioenen realen, rentende zes ten honderd, denkt uit te geven, en de Bank met de wederhelft, en dat eerstgenoemd Huis in 1852 daarvoor in betaling zal kunnen erlangen het kwikzilver, 't welk reeds in de magazijnen is opgeslagen.

De Heer Mon zal zich wel niet weder belasten met het beheer der geldmiddelen, maar zijne terugkomst wordt gevorderd, ter zake zijner uitgebreide kennis en van zijnen persoonlijken invloed bij de beoordeeling der geldelijke aangelegenheden, inzonderheid bij de thans voorgedragene begrooting. Hij is de man, die, door het verzekeren van blijvende hulpbronnen, het Bewind de middelen heeft verstrekt, om zich staande te houden. Hij is zedelijk verpligt dit stelsel te blijven verdedigen.

Naarmate het Bewind kan slagen in het plaatsen der schatkistbiljetten, zal het tijdpunt worden vervroegd, op 't welk de voordragt tot regeling van de schuld zal worden ingediend. De Regering arbeidt met ijver aan de wijziging van de tarieven op de inkomende regten, ten einde den sluikhandel minder voordeelig te maken, en daardoor de inkomsten van dit middel in het aanstaande jaar 1851 belangrijk te verbeteren.

ITALIE.

ROME, 15 December.

De Paus heeft een besluit genomen omtrent het burgerlijk bestuur van de Legatiën, welke daartoe in vier districten zouden worden verdeeld, met Bologna, Macerata, Perugia en Velletri als hoofdplaatsen. De prelaten, aan welke het beheer over deze districten zoude worden opgedragen, zijn de Kardinalen Marini, Amat, Roberti en Macchi, terwijl de Kardinaal Altierie met het hoog gezag in Rome en den onmiddelijken omtrek bekleed zoude blijven.

De geldmiddelen lijden nog aan een tekort van twee millioenen kroonen. Het middel van het patent, waarin thans ook de Advocaten, de Geneesheeren en de Notarissen betrokken zijn, kan 800,000 kroonen opbrengen. De overige 1,200,000 kroonen zullen nog door andere belastingen dienen te worden gevonden. Men vleit zich echter, dat het tekort jaarlijks zal afnemen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 26 December.

De Minister van Binnenl. Zaken heeft verlof gegeven tot het oprigten van slagterijen van paardenvleesch. In een stuk van Dr. Castelli, Voorzitter van de vereeniging tegen het mishandelen van dieren, waarin dat besluit wordt opgenomen, worden de vooroordeelen tegengegaan, die er tegen het eten van paardenvleesch bestaan, en het als een zuiver en gezond voedingsmi . aangeprezen.

— Den 21sten is de eerste proef op den Boheemschen-Saksischen spoorweg goed afgeloopen; weldra zal die weg worden opengesteld.

FRANKFORT.

27 December.

Uit Kassel wordt door den telegraaph berigt, dat de Keurvorst heden morgen ten 10 ure in zijne hoofdstad teruggekeerd is. Van den spoorweg af tot aan de Frederikplaats stonden de Keur-Hessische troepen geschaard. Vervolgens had er eene parade plaats van de Oostenrijksche, Pruissische, Beijersche en Keur-Hessische troepen, »met *hoerrah!* (zoo als de telegraphische depêche zegt) der militairen voor den Keurvorst, en met *hoerrah!* van het volk voor de Keur-Hessische garde, artillerie en de Pruissen." — De vorigen nacht trokken talrijke patrouilles door de stad, ten gevolge van kloppartijen met de Beijerschen.

CHINA.

Volgens eene tijding met den Oostenrijkschen Lloyd van daar aangebragt, zou zekere Onder-Gouverneur in de provincie Canton, een edict ter bestrijding van het Christendom hebben uitgevaardigd, een Fransch zendeling gevangen genomen en zijne kerkgoederen hebben geroofd. De Fransche Gevolmagtigde de Heer Fort Rouen, had echter bij den Gouverneur der provincie de intrekking weten te bewerken en de invrijheidstelling van den Zendeling, met teruggave der geroofde kerkgoederen.

Het stuk zelf wordt in sommige bladen medegedeeld, maar beteekent weinig, daar het een vrij onzamenhangend opstel is, in hetwelk een volslagen gebrek aan de onmisbaarste kennis der Bijbelgeschiedenis doorstraalt, en zegt dat de beste leerstellingen geput zijn uit de oude schriften der Chinesche geleerden; voorts bevat het een aantal even losse als ongerijmde beweringen en blijft, ten slotte de vraag over, of er genoegzame waarborg voor de echtheid van het stuk en voor de getrouwheid der vertaling bestaat.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN brengen bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat van den Heer Controleur der Directe Belastingen is ontvangen een Aanvullings-Kohier voor de Belasting op de Patenten, dienst 1850 en 1851, hetwelk op den 27sten dezer maand is executoir verklaard, en op heden aan den Heer Ontvanger verzonden.

DU RIEU.

LEYDEN, 30 December 1850.

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Den 27sten dezer overleed te AMSTERDAM, onze waarde Vader en Behuwd-Vader PIETER VAN RIJKOM, in den ouderdom van bijna 83 jaren.

JOHs. VAN RIJKOM.

LEYDEN, 28 December 1850.

C. E. VAN RIJKOM, OTTO.

Eenige Kennisgeving.

Voor de vele bewijzen van deelneming bij het overlijden van onze geliefde Zuster, Mevrouw VAN ROSSUM, Geboren VAN DER BOON MESCH, ontvangen, betuigen wij onzen welmeenenden dank.

A. L. VAN DER BOON MESCH.
C. VAN DER BOON MESCH, Geboren METELERKAMP.
E. I. VAN DER BOON MESCH.
A. H. VAN DER BOON MESCH.

LEYDEN, 30 December 1850.

In de *Boekwinkel* en *Binderij* van P. ENGELS worden gevraagd, twee Burger **LOOPJONGENS** tusschen de 12 en 15 jaar oud.

In een voornaam ***Koffijhuis*** wordt met 1o Februarij, tegen een *goed Salaris*, gevraagd eene Knappe **WERKMEID**, die tevens eene Burger Pot kan koken.

Adres in Persoon of met *franco* brieven, bij den Boekhandelaar D. J. COUVÉE, te *Leyden*.

De Ondergeteekende, zich eerlang als **Horologiemaker** zullende vestigen, op de Hooigracht, hoek Hooglandschekerk-Choorsteeg, neemt de vrijheid zich minzaam aan te bevelen, zoowel in het **Repareeren** van hetgeen tot genoemd vak behoort, als in het **Wekelijksch Opwinden** van PENDULES, STAANDE HOROLOGIEN, enz.; zullende zich steeds door eene naauwgezette waarneming, het vertrouwen zijner geëerde Begunstigers trachten waardig te maken.

LEYDEN, 24 December 1850. J. W. F. COUVÉE.

☞ Tot nadere Advertentie, te spreken of te ontbieden bij J. M. COUVÉE, *Koek- en Banketbakker*, op de Mare.

Ten Kantore van **H. van ROMBURGH**, op de Turfmarkt, zijn voor de 218de Staats-Loterij te bekomen HEELE EN GEDEELTEN VAN LOTEN volgens plan. De Trekking begint den 13den Januarij 1851.

VRIENDEN-ISRAËLS.

BID-UUR,

in het Kerkgebouw der Waalsche Gemeente, op **VRIJDAG** den 3den Januarij 1851, des Avonds ten **ZEVEN** ure.

LEES HIER.

IN HET MAGAZIJN VAN KANTOOR- EN SCHRIJFBEHOEFTEN,

VAN

LUTKE, CRANENBURG & GEYER,

BOTERMARKT, TE LEYDEN,

zijn voor het *Nieuwejaar*, tot onderstaande prijzen verkrijgbaar:

Grootboeken, *Journalen*, *Registers*, *Copijboeken*, enz., alsmede kleine *Kantoor-*, *Winkel-*, *Huis- en Keukenboeken*, *Rekeningpapier*, *Gesteendrukte Facturen*, *Rekeningen*, *Quitantiën*, *Wissels*, *Assignatiën*, enz., *Grootboeken en Journalen*, in solide fraaije Engelsche Banden, met Springruggen, vervaardigd van goed zwaar blank Hollandsch extra groot Mediaan, à . . . . *f* 4.25.

Idem, een boek zwaarder . . . . 4.90.
» twee » » . . . . 5.50.
» het formaat een weinig kleiner . . . . 3.10.
» een boek zwaarder . . . . 3.75.
» twee » » . . . . 4.25.
» het formaat weder iets kleiner . . . . 1.85.
» een boek zwaarder . . . . 2.15.
» twee » » . . . . 2.60.

Al deze genoemde zijn groote formaten en met twee en drie formatiën gelijnd.

Kantoorboeken en Registers, gewoon Schrijfformaat, mede in Half Lederen of Engelschen band:

Registers of Kantoorboeken, van 2 boek papier . . . . *f* 0.71.
» » » » 3 » » . . . . 1.10.
» » » » 4 » » . . . . 1.40.

Voorts met 2 en 3 formatiën gelijnd, een weinig hooger.

Folio's in Kartonnen Band, van 1 boek papier 25 cents.

Overigens meer dan 30 soorten Notitieboeken, Huis-, en Winkel- en Keukenboekjes, met en zonder Leder; Lijsjes en Tasjes, van 2 cents, tot ongeveer 4, 5, 8, 10, 15 cents en hooger.

Gesteendrukte Stukken, *Factuurs* op fraai *Postpapier*, de 100 à 50 en 60 cents.

Groote Rekeningen, de 100 ongeveer 30, 40 en 50 cents.

» *Nota's*, de 100 van 15 tot 30 cents; idem *Assignatiën*, enz.

Quitantiën, beste qualiteiten, de 100 van 12 cents.

» » » » 100 » 18, 20 en 22 cents.

» 1ste qualiteit, » 100 » 25 cents.

Visitekaartjes, de 100 van 12 tot 20 cents en hooger; alsmede op zeer Vergulde en Rouwkaartjes. *Rekening-Papier*, dubbel en enkel gelijnd, per boek 10 cents en hooger, tot de allerbeste qualiteiten. Onder onze Schrijfbehoeften, alsmede alle andere, deels bij ons gefabriceerd, deels tot wintervoorraad uit de Fabrijken ontvangene objecten, zijn er nog een groot aantal, die merkelijk in prijzen gedaald zijn; onmogelijk kunnen deze hier alle gedetailleerd worden.

De Boekhandelaar en Boekdrukker D. NOOTHOVEN VAN GOOR, heeft uitgegeven, een

KANTOOR-KALENDER VOOR 1851,

aanwijzende de uren van het Vertrek der Treinen van alle SPOORWEG-STATIONS, van alle BRIEVEN-POSTEN, van af het Kantoor *Leyden*, en het Afrijden en Aankomen van alle DILIGENCEN en TREKSCHUITEN. Prijs 15 Cents, idem geplakt op Karton 18 Cents.

Bij de Veiling op Zaturdag den 28sten December 1850, ten overstaan van den Notaris D. W. SCHERMER, in het *Heeren-Logement* aan den Burg, binnen Leyden gehouden, is het HUIS EN ERF op de Botermarkt te *Leyden*, Wijk IV. No. 22, in Bod gebragt op . . . . . . *f* 5,500.

De Afslag zal geschieden op Zaturdag den 4den Januarij 1851, des avonds ten 6 ure.

Bij J. H. REMMERS, *in Galanterien*, op de Botermarkt te *Leyden*, is thans gevestigd het **DEPOT der TANDMIDDELEN**, bereid door de GEBROEDERS DENTZ, *Tandmeesters van Z. M. den Koning, H. M. de Koningin-Weduwe en Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, enz., enz., enz.*, als:

Liqueur Philodontique, tot het conserveren en onderhouden der Tanden, alsook het tegengaan der Caries, à . . . . *f* 3.50.

Mondspoeling, tegen Scorbut en Rhumatieke pijnen in den Mond, en bijzonder voor het aangroeijen en versterken van het Tandvleesch, à . . . . » 3.00.

Opiat en **Poeder wassching**, tot het wit en zuiver houden der Tanden, à . . . . » 2.50.

Poudre Dentifrice et Antiscorbutique, à . . . » 2.00.

Poudre à la Rose, à . . . . » 1.00.

Tandpoeder, à . . . . » 0.50.

Eau d'Orange, tot het schoonhouden en onderhouden der Kindertanden, à . . . . » 1.60.

Eene volkomene genezing van huidziekte, door de Pillen en Zalf van Holloway.

JACOB JENKINS, een Leonarbeider die op eene pachthoeve woont bij Newtown, leed verschrikkelijk aan eene zware huidziekte op verscheidene deelen des ligchaams. Deze ziekte verzwakte zeer zijn gestel, en maakte hem zwaarmoedig en zenuwachtig. Reeds had hij twee of drie Genees- en Heelkundigen geraadpleegd doch de door dezelven voorgeschreven middelen hadden niet het gewenschte gevolg. Toen besloot hij eindelijk tot de *Pillen en Zalf* van HOLLOWAY, welke laatste hij zorgvuldig op de zieke deelen inwreef, en thans is hij geheel hersteld.

Daar het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 30 December.

			Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	2½	pCt.	57⅞	57¼	59⁷⁄₁₆
Dito Certificaten	3	»	67⅝	67¹⁄₁₆	67¹⁄₁₆
Dito dito	4	»	88⅜	88⅝	88⅜
Amortisatie-Syndicaat . . .	3½	»	86½	88⅜	88⅜
Handelmaatschappij	4½	»	109⅓	—	—
O. I. Leening	4	»	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg		»	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . .	4½	»	91¼	91¼	91¼
Haarlemmermeer	5	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	»	105	105⅝	105
Dito dito 1828 en 1829 . .	5	»	104	—	—
Cert. bij dito, 1831 en 1833	5	»	—	—	—
Dito 1840	4	»	87½	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. . .	4	»	86¾	—	—
Dito dito Nieuwe	4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign. . . .	6	»	—	—	—
Certificaten van dito . . .	6	»	64½	—	—
POLEN, Obligatiën	4	»	75¼	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl.	250	»	—	—	—
Dito dito 1835	500	»	—	—	—
SPANJE, Been. bij ARDOIN v. 85 £ à	5	pCt.	12⁵⁄₁₆	12⅝	12⁵⁄₁₆
Dito dito. Onbep. Stukken .	5	»	—	—	—
Dito Obligatiën	3	»	39¼	—	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . .	3	»	33¹¹⁄₁₆	33¹³⁄₁₆	33¾
Coupons Ardoins			7⅞	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. .	5	»	—	—	—
Dito	4	»	—	—	—
Dito Metall.	5	»	71	71⅛	71⅛
Dito Nieuwe	5	»	76⅝	76⅝	76⅝
Dito 1847	2½	»	37⁷⁄₁₆	38⅛	37¼
BELGIE, Banc.	2½	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . .	2½	»	47	47⅛	47¹⁄₁₆
BRAZILIE, 1824, 100 £ . . .	5	»	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	5	»	35⁷⁄₁₆	35⅝	35⁷⁄₁₆
Dito dito	4	»	35⅛	35⅛	35⅛
VENEZUELA	3	»	31⅝	—	—
MEXICO, ...	5	»	32⅛	32⅛	32⅛
AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Braz. 1839 £ 100, 5 pCt. 86½.

Koers van het Geld. Beleening 2¼ pCt. Prolongatie 2¼ pCt.

Te Leyden, ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.